

РОЗДІЛ I: МОРФОЛОГІЯ

ДІЄСЛОВО

Дієслово — це самостійна частина мови, яка означає дію, стан, процес. Дієслова поділяються на смислові, або основні, та допоміжні. Допоміжні дієслова не мають власного значення, частина з них передає час (can, may, ought), решта використовується для утворення часових форм (do, have). Основні дієслова мають самостійне значення.

Зверніть увагу!

Допоміжні дієслова не мають самостійного лексичного значення, вони служать для утворення питальних і заперечних форм смислових дієслів, а також часових форм груп Continuous, Perfect, Perfect Continuous.

Дієслова мають **особові (finite)** та **неособові (non-finite)** форми. Особові виражають особу, число, спосіб, стан, до них належать особові форми дієслів. Особові дієслова виступають у реченні в ролі присудка:

We went to the cinema yesterday. — *Учора ми ходили в кіно.*

My grandmother likes to read in the evening. — *Моя бабуся любить читати ввечері.*

До неособових форм належать інфінітив (the infinitive), герундій (the gerund/-ing form), дієприкметник (the participle). Вони виражають особу, число або стан і не мають звичайних часових форм, у реченні можуть бути частиною присудка або іншими членами речення. Неособові форми поєднують властивості дієслова та іменника (інфі-

нітив і герундій) або дієслова та прикметника (дієприкметник):

Playing football is his hobby. — *Грати у футбол — його хобі.*

This actor is said to be very famous. — *Кажуть, що цей актор дуже популярний.*

За способом утворення форм минулого часу дієслова поділяються на **правильні (regular)** та **неправильні (irregular)**. Правильні дієслова утворюють форму минулого часу та дієприкметник минулого часу шляхом додавання закінчення **-ed** до першої форми, неправильні дієслова треба запам'ятати (див. таблицю, с. 92).

Дієслова **to be** (бути), **to become** (ставати), **to get** (ставати), **to turn** (ставати) можуть вживатися як дієслова-зв'язки. У цьому випадку дієслово виконує граматичну функцію — служить для утворення форм складеного іменного присудка й виражає його граматичне значення:

It's getting dark. — *Сутеніє.*

ЧАСОВІ ФОРМИ

В англійській мові є чотири групи часових форм дієслова: Simple (дія відбувається в теперішньому, майбутньому чи минулому часі, при цьому не вказується на її завершеність, тривалість, передування іншій дії); Continuous (дія відбувається в момент мовлення або в один з ним період часу); Perfect (дія вже відбулася до певного моменту чи періоду в минулому, теперішньому чи майбутньому); Perfect Continuous (дія почалася до моменту мовлення та триває у певний момент).

Система часів англійської мови (активний стан)

	Simple	Continuous	Perfect	Perfect Continuous
Present	Present Simple: I often write letters. — <i>Я часто пишу листи.</i>	Present Continuous: I am writing a letter now. — <i>Я зараз пишу листа.</i>	Present Perfect: I have written a letter. — <i>Я написав листа.</i>	Present Perfect Continuous: I have been writing a letter for two hours already. — <i>Я пишу листа вже дві години.</i>
Past	Past Simple: I wrote a letter an hour ago. — <i>Годину тому я написав листа.</i>	Past Continuous: I was writing a letter from 4 to 5 p. m. — <i>Я писав листа з четвертої до п'ятої вечора.</i>	Past Perfect: By the time you came I had written a letter. — <i>До того часу як ти прийшов, я написав листа.</i>	Past Perfect Continuous: By the time you came I had been writing a letter for an hour already. — <i>До того часу як ти прийшов, я вже годину писав листа.</i>
Future	Future Simple: I'll write you a letter. — <i>Я напишу тобі листа.</i>	Future Continuous: I'll be writing a letter at this time tomorrow. — <i>Завтра в цей час я писатиму листа.</i>	Future Perfect: I'll have written a letter to her by tomorrow. — <i>До завтра я напишу їй листа.</i>	Future Perfect Continuous: By 10 p. m. I will have been writing a letter for two hours already. — <i>До десятої вечора я писатиму листа вже дві години.</i>
Future-in-the-Past	Future-in-the-Past Simple: He said he would write a letter. — <i>Він казав, що напише листа.</i>	Future-in-the-Past Continuous: He said he would be writing a letter at that time the next day. — <i>Він казав, що завтра в цей час писатиме листа.</i>	Future-in-the-Past Perfect: He said he would have written a letter to her by the next day. — <i>Він казав, що до завтра напише їй листа.</i>	Future-in-the-Past Perfect Continuous: He said he would have been writing a letter for an hour by 10 p. m. — <i>Він казав, що до десятої вечора він годину писатиме їй листа.</i>

Основні форми дієслова

